

قابل دسترسی آشنا شوید. مشکلات احتمالی (چراغ، پرده، تهویه و تجهیزات) را بشناسید. این شناخت کمک می‌کند برنامه‌ی کلاسی خود را با توجه به امکانات موجود آماده کنید.

۳ نشست و گفت‌وگو با مدیر مدرسه

من در نشستی با مدیر مدرسه، درباره‌ی قوانین و مقررات مدرسه، نظام حضور و غیاب، لزوم ارائه‌ی طرح درس از او سؤال می‌کنم. آیا لازم است طرح درس‌ها با برنامه‌ی خاص یا قالب خاصی تهیه شوند. به منظور اجرای بهتر قوانین انضباطی کلاس و مدرسه، اطلاعات مدیر و پرونده‌ی دانش آموز، می‌تواند به برنامه‌ریزی قبلی من کمک زیادی کند. ● درباره‌ی شیوه‌ی اطلاع‌رسانی به مدیر، در زمان‌هایی که به علت بروز مشکلی نمی‌توانید در مدرسه حضور پیدا کنید، سؤال کنید و شماره تلفن‌هایی برای تماس ضروری دریافت کنید.

۴ آماده‌سازی کلاس درس

من کلاس را بررسی و شیوه‌ی چینش آن را برنامه‌ریزی می‌کنم. طرحی برای قرار گرفتن تخته، کمد دیواری،

برای خیلی‌ها نخستین روز مدرسه شاید ماندنی‌ترین خاطره‌ی زندگی باشد؛ خاطره‌ای که با شیرینی‌ها و گاه با دلهره‌ها و اضطراب‌های فراموش ناشدنی فراوان عجین است. برای شروع مدرسه و سال تحصیلی، همان‌طور که دانش‌آموزان و خانواده‌های آن‌ها باید آماده

داشته باشند، با برنامه‌ریزی دقیق بروند تا بتوانند گام به گام به اهداف تعیین شده برسند. به‌عنوان آموزگار، اقدامات زیر را برای ثبت یک روز به یادماندنی در ذهن خود و دانش‌آموزانتان انجام دهید.

ثبت اولین روز

۱ آشنایی با محیط فیزیکی مدرسه و اطراف آن

من در ابتدا با موقعیت مدرسه و محل قرار گرفتن کلاس‌ها، اتاق مدیر، آموزگاران و سایر کارکنان، خروجی‌های اضطراری و ساختمان آشنا می‌شوم. ● برای فعالیت‌های کلاسی نیاز است مکان‌های نزدیک مدرسه مانند پارک، مسجد و کتاب‌خانه‌ی محله را بشناسیم تا در صورت نیاز، از این مکان‌ها برای گردش‌های علمی کوتاه مدت استفاده کنیم.

۲ آشنایی با سیاست‌ها، اهداف و برنامه‌های مدرسه

من پیش از آمدن دانش‌آموزان به مدرسه، برای هفته‌ی پیش‌رو آماده می‌شوم. ● لازم است از قبل با اهداف، خط‌مشی‌ها، قوانین و مسائل انضباطی مدرسه آشنا شویم. این آشنایی کمک می‌کند راحت‌تر آن‌ها را به کار ببندیم و در فرایند آموزش به آن‌ها دست یابیم در زمینه‌ی روش‌های ارزشیابی عملکرد و توسعه‌ی حرفه‌ای آموزگاران، اطلاعات کافی کسب کنید. در صورت دسترسی به همکاران خود، درباره‌ی راهبردها و نوآوری‌هایی که مدرسه بر آن‌ها تمرکز دارد، پرس‌وجو کنید. از تجربیات و قوانین آموزگاران دیگر اطلاع پیدا کنید. با برنامه‌ی هفتگی مدرسه، کتاب‌خانه و سایر امکانات آموزشی، سایت رایانه و برنامه‌های موجود در آن‌ها و سایت‌های

اولین روز مدرسه‌ی من

به یاد آن سال‌ها

دکتر نیره شاه‌محمدی

صندلی‌ها و میزها و وسایل دانش‌آموزان و تابلوی اعلانات تهیه کرده‌ام. این کار به مدیریت بهتر کلاس درس کمک می‌کند.

● مکانی را در کلاس برای ارائه‌ی تکالیف به‌صورت هدف‌گویی اختصاص دهید. لازم است دانش‌آموزان از فعالیت‌های خود به‌صورت هدف‌گویی آگاه شوند و بدانند در طول یک هفته‌ی آموزشی چه اتفاقاتی می‌افتد. این کار به بسیاری از سؤالات پاسخ می‌دهد. فهرستی از وسایل مورد نیاز که در کلاس وجود ندارد تهیه کنید و به مدیر مدرسه یا معاونان بدهید تا آن وسایل را خریداری کنند. شما برای تدریس خود به لوازم اولیه و اساسی نیاز دارید. شیوه‌ی چینش کلاس و وسایل موجود در آن به یادگیری بهتر دانش‌آموزان کمک می‌کند. به یاد داشته باشید که کلاس نباید شلوغ باشد.

۵ آمادگی و خوش‌آمدگویی به دانش‌آموزان

من کلاس را برای خوش‌آمدگویی به دانش‌آموزان آماده می‌کنم. مکانی را برای ارائه‌ی کارهای دانش‌آموزان اختصاص می‌دهم. پوسترهایی مرتبط با روز اول مدرسه به دیوار بزنید

و عکس‌هایی از دانش‌آموزان را در کلاس آویزان کنید. فضایی برای مطالعه‌ی دانش‌آموزان، فضایی برای استفاده از رایانه، مکان‌هایی به‌عنوان ایستگاه یادگیری و فضایی برای کتاب‌ها و مجلات طراحی کنید. در صورت نبودن فضا و کوچک بودن کلاس می‌توان از فضای حیاط مدرسه و کتاب‌خانه برای این کار استفاده و غرفه‌هایی را برای انجام فعالیت‌های متنوع ایجاد کرد. برای دسترسی بهتر به کتاب‌ها می‌توان آن‌ها را در سبدهای رنگی (مثلاً سبدهای قرمز برای داستان و سبدهای آبی برای کتاب‌های دانش‌افزایی علوم) دسته‌بندی و قابل حمل کرد. فضای ایجاد شده لازم است اشتیاق به یادگیری را در دانش‌آموزان چند برابر کند. اگر شما به کلاس، چینش و تمیزی آن اهمیت دهید، دانش‌آموزان نیز به آن اهمیت می‌دهند.

فضایی را برای ارائه‌ی تکالیف توسط دانش‌آموزان اختصاص دهید. همچنین، نسخه‌ای از تکالیف را در مکانی قرار دهید تا دانش‌آموزانی که در آن روز غایب بوده‌اند، به آن رجوع کنند و از فعالیت کلاس مطلع شوند. دانش‌آموزان معمولاً در شروع کلاس آموزگار را بمباران سؤال می‌کنند. سعی کنید با مهربانی، آرامش و صبر فراوان به آن‌ها پاسخ دهید.

مکانی را نیز برای سخنان خود و صحبت درباره‌ی کلاس و قوانین آن، اعلام برنامه‌ی هفتگی کلاس و روند کار کلاسی انتخاب کنید. تمیز کردن کلاس پس از برنامه‌ی روزانه را به دانش‌آموزان گوشزد کنید.

۶ برقراری روابط دوستانه با دانش‌آموزان

سلام دوستی می‌آفریند. من در بدو ورود به کلاس، خودم را معرفی می‌کنم و در صورت لزوم، نام خود را روی تخته می‌نویسم. حتماً نام دانش‌آموزان را یاد می‌گیرم.

● پس در ادامه‌ی کلاس شخصیت مثبت و لحن مطمئن داشته باشید، با استفاده از فعالیت‌های یخ‌شکن (مثل ترتیب دادن یک بازی که در آن بچه‌ها خود را معرفی کنند)، دانش‌آموزان را مشتاق و آن‌ها را با هم آشنا کنید. انتظارات خود را به روشنی اعلام کنید. منطقی را که پشت انتظاراتتان وجود دارد برایشان توضیح دهید. این موضوع را که فرایند یاددهی - یادگیری عمدتاً بر مبنای مشارکت است، به آن‌ها تفهیم کنید. چگونگی رسیدگی به دانش‌آموزان مشکل‌دار را نیز یاد بگیرید.

منابع

۱. فرداد، مجتبی (۱۳۹۰). توصیه‌های راهگشا برای معلمان:

<http://www.tebyan.net/newindex.aspx?pid=180658>

2. Brenny, k. & Martin, k.(2010)1000 best New Teachers survival secrets, *Published by Source-books, Inc.*

